

Új utakon

A DIGITÁLIS NYOMDAI TECHNOLÓGIA FOGADTATÁSA ITTHON

Dr. Fekete Judit

Forradalom a nyomdaiparban

A nyomdaiparban nagyobb változások zajlottak az utóbbi pár évben, mint a Gutenbergi könyvnyomtatástól eltelt 550 év alatt.

Hogyan lesz ezután? Az új technológiákkal biztosíthatóvá vált – eltérően az eddigiektől –, hogy költséghatékony módon készülhessenek kis példányszámú, színes és minőségigényes kiadványok. Lehetővé vált az is, hogy – a korábbiakhoz képest – hihetetlenül rövid idő alatt megszülessen egy-egy termék. A digitális technológia révén tömegesen ki lehet elégíteni az egyedi, testreszabott vevői igényeket, ráadásul gazdaságosan, még a kisebb nyomdák esetében is.

Ennek nyomán új termék- és szolgáltatáskínálat és újabb felhasználási területek jelentek meg a piacon.

A digitális forradalom új szemléletet is hozott az üzletágba. A modern nyomdatechnika jellegzetességei (a variabilitás, a gyorsaság, a végtelen számítógépes eszköztár stb.) új készségeket és képességeket követelnek a nyomdászoktól: a hagyományoshoz képest gyorsabb reakciókat, fokozottabb nyitottságot, nagyobb rugalmasságot, jobb kombinációs készséget, több kreativitást, és nem utolsósorban alapos IT-szak tudást, de részletesebb üzemgazdasági és marketingismereteket is.

Megfigyelhető, hogy az „új típusú nyomdászok” kezdeményezőként lépnek fel rendhagyó szolgáltatásaikkal. Összeállítják és bemutatják „portfóliójukat”, maguk ébresztenek igényt és generálnak keresletet.

Mindezek hatására korábban nem is létező rendeléstípusok jelennek meg a keresleti piacon, és mennyiségben, minőségben eddig nem jellemző rendelésigényekkel lépnek fel a vevők.

A digitális forradalommal tehát új szakmai lehetőségek nyíltak, és egyben új piacszerzési lehetőségek is, nem utolsósorban a kis- és közepes nyomdaüzemek előtt.

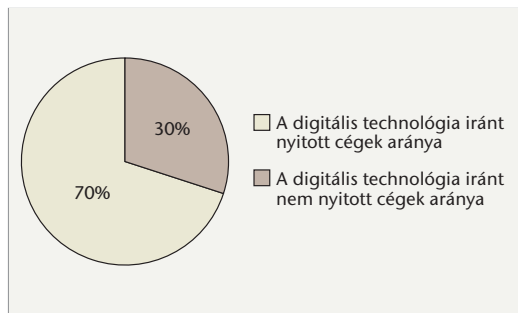
Ezért fontos látni: Hol tart e téren a hazai nyomdász szakma ma?

Új kutatás

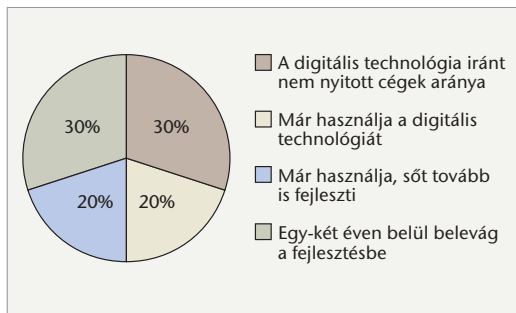
Röviden ismertetjük egy 2007-es az MTA PTI Innovációs Hálózati Kutatóközpontja által végzett empirikus kutatás eredményeit.

Olyan vállalkozásokat vizsgáltunk, akik komoly szakmai tapasztalattal és fejlődési ambícióval rendelkeznek, a Közép-Magyarországi Régióban működnek, nyereséges cégek. Legnagyobb hányaduk 10–19 főt foglalkoztat, a fennmaradók fele 1–9 főt, illetve 50–99 főt alkalmazó KKV.

A mintában szereplő cégek egyharmada 2006-ban számottevően növelte árbevételét az

A cégek nyitottsága a digitális technológia iránt

A cégek vélekedése a digitális technológia bevezetéséről

előző három év átlagához képest. Ebben a csoportban egyértelmű (70%-os) a nyitottság az új digitális technológia iránt.

Fejlesztési tervek

A jelenlegi szűk keresztmetszetek áthidalásának módját sokan a gépfejlesztésekben látják. A KKV-k több mint 80%-a gépberuházással kalkulál a közeljövőben. A konkretizált tervek-nél a digitális technológia felüknél szerepel. Fenntartással fogadják az ügynökök tevékenységét; megkérdőjelezik objektivitásukat. Nagyobb hitelt adnának az „első kézből” származó, közvetlenül a gyártótól kapott ajánlatoknak; amelyeket megelőzhetne egy a műszaki paramétereket és a használhatóságot egyaránt ismertető tájékoztatás. (A KKV-k 40%-a nyilatkozta, hogy „ismeri az új technológia jellemzőit”.)

A nyomdák, fejlesztési terveik megvalósításának legfőbb gátját a forráshiányban, a piaci bizonytalanságban és a munkaerő hiányos szakmai felkészültségében látják.

„A jó szakember öregszik, és pótlás meg nincsen... Az iskolában elavult gépparkon tanítják a fiatalokat; akik automatizált gépeket, új digitális berendezéseket sokszor a munkahelyükön látnak először, ahol se idő, se keret a betanításukra.” (interjúrészlet)

„A nyomdász nem tud 'számítógépül' a számítógépes nem nyomdász.” (interjúrészlet)

A piaci igények kielégítése

A hazai vállalkozások észlelik a nyomdaipar új tendenciáit. Az ügyfelek elvárásait egyre változatosabbnak látják. Elmozdulást érzékelnek a szélsőségek felé.

A KKV-k megítélése szerint az új digitális technológia nagyban segíti az új ügyféligények és piaci követelmények kielégítését. Jelizik azonban, hogy két területen nem képes még teljesíteni a mai követelményeket. A nagy példányszámú termékek esetében még nem költséghatékony, valamint a kiemelt minőség (elsősorban a színhatás) területén nem tud még olyan magas színvonalat produkálni, mint a hagyományos technológia. A cégek megítélése szerint, azok tudnak rugalmasan alkalmazkodni, akik ötvözi tudják az ofszet- és a digitális technológiát.

A hazai vállalkozások azt is világosan látják,

hogy a mai igények milyen irányba terelik a nyomdai termelőkapacitásokat: a többféle minőségi követelményt is kielégítő, a változatos termékskálára képes, a színes nyomtatást is kínáló, a könnyen átállítható, a rugalmas és komplex gyártást biztosító gyors gépekre van szükség.

Általános vélemény, hogy a gyártók nem élenjárók az újabb berendezéseik alkalmazásához elengedhetetlenül szükséges átképzések és továbbképzések biztosításában. A jövőben az eddiginél jóval nagyobb segítséget várnak tőlük. Annál inkább, mert felismerték, hogy a piaci kihívásokhoz alkalmazkodni azok a cégek tudnak, akik folyamatosan képzett munkaerővel rendelkeznek. A vizsgált nyomdai vállalkozások „talponmaradási” igényére utal, hogy aktív és kezdeményező partnerei felé: igyekszik befolyásolni is (nem csak követni) ügyfelei igényeit. Minden második cégre jellemző, hogy maga által felkínált új szolgáltatásokkal jelentkezik ügyfeleinél.

Az empirikus tapasztalatok szerint a piackövetésben háromféle úton járnak a vállalkozások: fejlesztés, árverseny, a meglévő erőforrások maximális leterhelése.

Digitális technológia és üzleti siker

A megkérdezett KKV-k kétharmada szoros kapcsolatot lát az üzleti siker és az alkalmazott technika színvonala között. (A nagyobb árbevételt elérő cégeknek pedig több mint 80%-a véli így. Az utóbbi évben a nyereségüket jelentősen megnövelők kivétel nélkül igennel választottak.)

Helyzet van

A kutatás során kapott eredmények megerősítették azt a kezdeti feltételezésünket, hogy *cselekvési helyzet van*: az új digitális berendezések gyártóinak kezdeményező, új típusú, együttműködőbb partnerséggel kell fellépniük a hazai nyomdapiacon.

Ritka alkalom, hogy azonnal meghallgatásra lelnek a kutatói javaslatok. A Canon Hungária az idei Nyomdász Vándorgyűlésen bejelentette, hogy októbertől elindítja a KKV-k számára az *Essential Business Builder Programot*, amelynek keretében vezetői és digitális-nyomdász *Workshopok*at tart.